

hollands noorderkwartier

jaargang 23
nummer 4
december 2009

aflevering **80**

In dit nummer o.a.:
Opkopers in de stad Alkmaar in 1812 en 1817
De Quotisatie van drie miljoen (1808)
Genealogie Wijnker/Wenker (deel 1)
Verslag medewerkersdag HNK

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 80, jaargang 23, nummer 4, december 2009

Jubileumbijeenkomst in 2010, Van de redactie,.....	97
Oproep medewerkers HNK-kraam.....	97
Programma HNK-avonden in dec. 2009, jan. en febr. 2010.....	98
Verslag medewerkersdag HNK	99
Verslagen van onze lezingenavonden (sept en okt. 2009).....	100
Verslag ledenvergadering (nov. 2009).....	101
Nieuws uit het Regionaal Archief Alkmaar.....	102
Nieuwe boeken.....	103
Voor u gelezen	105
Opkopers in de stad Alkmaar in 1812 en 1817.....	106
Kennismaking met Truus Groenland.....	112
Kwartierstaat Groenland - Abelen.....	114
De Quotisatie van drie miljoen (1808)	116
Genealogie Wijnker/Wenker (deel 1)	122
Opmerkelijk	132

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

**Themanummer 81: vóór 1 februari 2010, liefst eerder!,
verschijnt begin maart 2010**

Nummer 82: voor 1 mei 2010, verschijnt begin juni 2010

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 9,00 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op bankrekeningnummer 108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Castricum, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage:	550 exemplaren.
Vormgeving en zetwerk:	Marry Luken en Piet Aaij
Druk:	Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21, Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoordings van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Voorpagina: foto van de HNK-vrijwilligers op de trap van het Parfumsflessenmuseum in Winkel. Zie verslag elders in dit blad.

Jubileumbijeenkomst op 14 april 2010

Wil Hermanus

Nu al maken wij er u op attent dat op 14 april 2010 het 45-jarig bestaan van onze afdeling Hollands Noorderkwartier zal worden gevierd. Het wordt een extra feestelijke avond met een bijzondere lezing, de verschijning van een nieuw boek, een hapje en een drankje en ...ter plekke een verrassing voor elk lid. Meer informatie leest u in het volgende nummer. Noteer nu alvast de datum in uw agenda of op de kalender van 2010!

Van de redactie

Marry Luken

Het zal je toch maar gebeuren: lever je een artikel aan voor HNK en dan moet je vanwege ruimtegebrek maanden en maanden wachten op publicatie. Dat overkwam Ank Poland en Bas Lems. In dit extra dikke nummer gaat de redactie het goed maken. Desondanks moeten enkelen nóg geduld hebben...

In het vorige nummer werden de herinneringen aan Heerom Cees Wijnker gepubliceerd als opmaat voor de genealogie Wijnker/Wenker. Van de volledige genealogie kan met gemak een boek gemaakt worden. We publiceren een samenvatting in twee delen, waarvan u het eerste deel in dit nummer aantreft en het vervolg in het juninummer. Het eerste nummer van 2010 wordt het themanummer 'stamreeksen'. Als u mee wilt doen met dit themanummer, wacht dan niet te lang met aanleveren van uw kopij en foto's. U doet de redactie daar een groot plezier mee.

We wensen u veel leesplezier, een gezellige decembermaand en we hopen u te ontmoeten op de Nieuwjaarsbijeenkomst.

Medewerkers van harte welkom

Wil Hermanus

Een paar keer per jaar ontvangt onze afdeling een uitnodiging voor deelname aan een markt. Daar gaan we graag op in omdat we hiermee meer bekendheid kunnen geven aan genealogie. Ook brengt het soms nieuwe leden op. Het werk is niet moeilijk want er worden zelden moeilijke vragen gesteld. Daarbij proberen we steeds met twee personen aanwezig te zijn zodat men elkaar kan helpen. Het groepje medewerkers en bestuursleden dat dit al heel wat jaren doet is erg klein. We zouden heel graag versterking hebben. Leden die ook wel eens een dag, of een dagdeel willen helpen, en die het gezellig vinden om met mensen te praten over genealogie, kunnen zich aanmelden bij de secretaris wil.hermanus@gmail.com of 072-5154716. Natuurlijk kan men zonder verplichting een keertje proefdraaien om te kijken of het bevalt. De markten worden in de regio gehouden en vinden over het algemeen plaats in de herfst.

Programma HNK-avonden

Wil Hermanus

Iedere maand is er een lezing. Deze wordt gehouden in 't Trefpunt, Louise de Colignystraat 20, 1814 JA Alkmaar, tel. 072 5123949. Zaal open om 19.30 uur, begin lezing om 20.00 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom! Toegang is gratis. Ook gratis parkeergelegenheid voor de deur.

woensdag 9 december 2009 Lezing "Naamrecht" door dhr. W. Zondag.

Gedurende de laatste twee generaties is er veel veranderd op het gebied van vernoemen en naamgeving. Ook bij het voeren van de achternaam is wettelijk het nodige veranderd. Voor genealogen is deze ontwikkeling heel boeiend maar ook lastig. Waar zullen we in de toekomst rekening mee moeten houden, hoe gaan we om met alle fantasienamen en buitenlandse gebruiken bij naamgeving. In deze koude decembermaand zou dit wel eens een verhitte discussieavond kunnen worden.

woensdag 13 januari 2010 Nieuwjaarsbijeenkomst met dia's Oud Sint Pancras.

Deze avond houden we een Nieuwjaarsbijeenkomst met een hapje en een drankje. De Historische Vereniging Oud-Sint Pancras is bij ons te gast met een interessante diaprojectie. Verder zullen we traditiegetrouw tijd besteden aan de steeds weer verrassende gegevensuitwisseling onder leiding van onze voorzitter.

woensdag 10 februari 2010 Lezing "Handmerken" door dhr. P. Harthoorn.

Een paar van onze leden helpen regelmatig in het Verenigingscentrum in Weesp en treffen daar de heer Paul Harthoorn met zijn unieke verzameling Handmerken. Hij heeft daar afbeeldingen van en hij heeft er bij afdeling Amsterdam, zijn eigen afdeling, al eens een volle zaal mee getrokken. Paul Harthoorn wil liever niet zelf het hele land door, gelet op zijn hoge leeftijd. Gelukkig mogen we de beelden wel gebruiken en Emmy Reijngoud heeft zich bereid verklaard de begeleidende tekst uit te spreken. Zo kunnen we toch nader kennismaken met het verschijnsel "handmerk", het teken dat veel werd gebruikt als logo toen men het schrijven nog niet zo machtig was. Heeft u zelf in uw familie handmerken aangetroffen? Neemt u een kopietje voor ons mee? In Weesp zijn ze er blij mee.

woensdag 10 maart 2010 Computeravond en afdelingsledenvergadering.

woensdag 14 april 2010 Feestelijke bijeenkomst t.g.v. ons 45-jarig bestaan.

Verslag medewerkersdag HNK d.d. 16 september 2009

Piet Aaij

Het is in geen jaren gebeurd: voor de medewerkers van onze vereniging een medewerkersuitje! Het bestuur vond het tijd worden om alle medewerkers die gedurende jaren het vrijwilligerswerk op zich nemen eens te trakteren.

De dames Truus Schoehuijs (vz) en Wil Hermanus (secr) hadden tevoren hun uiterste best gedaan om een aantrekkelijk programma samen te stellen. Gezien de reacties na de dag zijn zij daar bijzonder in geslaagd.

Het programma bestond uit een bezoek aan het Zijper Museum in Schagerbrug waar aan de hand van lichtbeelden de geschiedenis van de Zijperpolder werd verteld onder het genot van koffie/thee, daarna een prima lunch in restaurant 't Anker in Kolhorn, een bezoek aan het Parfumsflessenmuseum in Winkel en tot besluit een drankje in restaurant De Rijd in Nieuwe Niedorp.

Jammer dat twee medewerkers verhinderd waren want het programma was zeer gevarieerd en de onderlinge saamhorigheid met als gezamenlijk doel het bevorderen van een bloeiende genealogische afdeling is weer verstevigd!

Verslagen van onze lezingenavonden

Piet Aaij

september 2009 **Heraldiek en het ontwerpen van een familiewapen**
door drs. W.M.T. van Zon, PR-functionaris NGV-afd.
Heraldiek en secretaris van het College Heraldiek

- De heraldicus kan verklaren wat iemand in zijn schild voert. Er zit een wereld van symboliek achter een lange traditie -. Zo begint de beschrijving van de lezing en als de 32 aanwezigen alle informatie hebben gekregen en de getoonde beelden hebben gezien moeten zij dit ook werkelijk onderschrijven. Iedereen denkt uiteraard dat familiewapens de geschiedenis van de adel tonen, maar er zijn meer wapens van burgers, gemeenten, provincies, waterschappen, kerkelijke ambtsdragers en instellingen dan van onze oude adel. In de loop van de tijd zijn de wapens wel wat moderner van vorm geworden: de wapens die tussen 1350 en 1550 nog op het slagveld of bij toernooien gevoerd werden waren gemaakt in laatgotische en vroegrenaissance stijl, later werd de vorm en de stijl eenvoudiger en soms zelfs overschaduwd door te veel opsmuk. Het is thans gebruikelijk een herkenbaar en eenvoudig wapen te ontwerpen: een wapen heeft in een veld twee, hooguit drie kleuren, veel voorkomende figuren als leeuw, ster, zwaard, ploegijzer e.d. worden zoveel mogelijk vermeden en gekozen wordt voor figuren met een uniek karakter.

Als een familie besluit tot het creëren van een familiewapen kan men figuren kiezen die voortkomen uit de familienaam, het beroep van de voorouders, de stamplaats van de familie, handmerken (vissers, gereedschap, landbouw) e.a.

Tenslotte: wapens van de Staat, het Koninklijk Huis, openbare lichamen en adellijke families zijn wettelijk beschermd; over de andere wapens is niets wettelijk geregeld. Registratie van deze familiewapens geeft geen wettelijke bescherming, maar het is wel onfatsoenlijk om delen van andermans wapen te gebruiken! Is alleen dat wapen nou belangrijk? Als men de genealogie goed beoefent is de kans groot dat men in archieven interessante documenten treft die eigenlijk net zo waardevol zijn. Gaat men wel over tot het ontwerpen van een familiewapen vraag dan begeleiding en advies bij onze NGV-afdeling Heraldiek.

oktober 2009 **'Praten over Westfriese Families'** door dhr. K. Bant

'Die zijn voorgeslacht niet eert is zijn naam niet weerd'

Deze woorden werden geschreven door G.C. van Balen Blanken (1852-1939), huisarts te Spanbroek. Een strijdbaar man die het cultureel erfgoed van West-Friesland wilde behouden. Een taak die nu wordt voortgezet door het Westfries Genootschap (v/h Historisch Genootschap Oud West-Friesland, opgericht op 6 augustus 1924). In 1954 wordt door haar 'Commissie voor Westfriese Genealogie en Namenkunde' de eerste genealogische uitgave verzorgd door ir. C. Koeman uit Wester-Blokker. Tot 1965 verschijnt er onregelmatig een uitgave met publicatie van door hem uitgewerkte genealogieën. Alleen met één restrictie..... dhr. Koeman beschrijft wel de familiegegevens van protestantse gezinnen, maar katholieke gezinnen hebben zijn belangstelling niet. Pas vanaf 1976 bij de oprichting van de zelfstandige stichting 'Westfriese Families' worden alle genealogieën in een kwartaaluitgave beschreven.

Na de pauze vertelt dhr. Bant nog enkele wetenswaardigheden over West-Friezen die de familienaam te schande brachten! Met deze verhalen werd de avond voor de ca. 50 aanwezigen op amusante wijze besloten.

[op de website www.westfriesefamilies.nl vindt u veel foto's van onbekende West-Friezen (wie herkent iemand??) en familiefoto's]

Verslag van de ledenvergadering d.d. 11 november 2009.

De voorzitter mevr. Truus Schoehuijs opent de vergadering met een hartelijk welkom aan alle aanwezigen waarna zij de notulen van de vorige vergadering d.d. 8 april 2009, gepubliceerd in HNK-ledenblad 78, leest. Geen van de aanwezigen heeft hier nog verdere vragen over, waarna de notulen zijn vastgesteld.

De penningmeester Hugo van der Velde geeft daarna een korte verklaring bij het financieel overzicht 2009 dat in de zaal ter visie is gelegd. De post voor de jubileumbijeenkomst op 14 april 2010 wordt besproken (een reservering van € 200), de extra uitgave i.v.m. de excursie naar Haarlem wordt nader verklaard en de totaalpost van € 4600 wordt toegelicht. Het H.B. heeft in haar begroting voor 2010 al € 4400 opgenomen als vergoeding aan onze afdeling en het kleine verschil o.a. veroorzaakt door het geplande jubileumfeest en een geringe verhoging van de zaalhuur kan opgevangen worden.

De voorzitter wil wat mededelen over de jubileumbijeenkomst maar eigenlijk wil ze het graag geheim houden en de aanwezigen wordt slechts gevraagd vooral woensdagavond 14 april 2010 vrij te houden en van de partij te zijn, want....het wordt absoluut een gezellige avond!

Gemeld wordt dat naast Jos Kaldenbach als diensthoofd ook Wil Hermanus en Piet Aaij als afgevaardigden van het bestuur de Najaarsvergadering van het NGV in Utrecht zullen bezoeken. Jos duidt nog even de gesprekspunten die in de nota van de 'denktank' worden genoemd met een duidelijke aarzeling over de haalbaarheid van genoemde streefpunten. Leden die de volledige informatie wensen kunnen deze op verzoek per e-mail ontvangen van de secretaresse.

In de rondvraag heeft dhr. Waalewijn er behoefte aan de maker van de website en de Nieuwsbrief van onze afdeling, dhr. Ger Telman, te complimenteren met de keurige verzorging hiervan. Waarvan akte!

Na de pauze hebben de heren Leijsen en Blom van uitgeverij Pirola een lezing verzorgd, aandachtig en kritisch gevolgd door ca. 45 leden.

Nieuws uit het Regionaal Archief Alkmaar

Sander Wegereef

Gezinskaarten Alkmaar

De gezinskaarten van Alkmaar uit de periode 1910-1939 zijn al lange tijd digitaal beschikbaar via de website van het archief (www.archiefalkmaar.nl). In het verleden is ervoor gekozen om de kaarten uitsluitend toegankelijk te maken op naam van het gezinshoofd. Dit maakt het onmogelijk om te zoeken op de naam van de vrouw of van de andere geregistreerde personen. Een aantal vrijwilligers is daarom nu bezig om met terugwerkende kracht de namen van de vrouwen en de personen met afwijkende familienamen in te voeren. Het is een tijdrovende klus om de vele tienduizenden kaarten te ontsluiten, maar is wel zeer dankbaar werk, omdat op deze manier vele extra namen beschikbaar komen waarop kan worden gezocht!

Digitalisering Heerhugowaard

De meeste genealogische bronnen van Heerhugowaard en Veenhuizen bevinden zich momenteel bij een scanbedrijf om te worden gedigitaliseerd. Het gaat daarbij om de bevolkingsregisters (voor zover die nog niet zijn gedigitaliseerd), de registers van de burgerlijke stand, de DTB-boeken en de oud-rechterlijke en notariële archieven. Daarnaast wordt een aantal stukken uit het polderarchief van Heerhugowaard gedigitaliseerd, waaronder een charter uit 1646.

Zodra de registers gescand zijn zullen de digitale bestanden worden ingelezen in Memorix Genealogie, zodat ze via de website te bekijken zullen zijn. Uiteraard moeten alle bronnen dan nog op naam toegankelijk worden gemaakt. Vrijwilligers hiervoor (in het bijzonder vanuit Heerhugowaard) zijn welkom! Meer informatie bij Marry Luken (**zie achterkaft**) of Sander Wegereef: s.wegereef@archiefalkmaar.nl.

Genealogie Pieter Roskam 1650-2009

met een genealogie families Spaansen en Polle.

door Truus van Campen – de Lange (bibliotheek nr. 55)

In een schitterend uitgevoerd boekwerk beschrijft mevr. Van Campen zeven generaties **Pieter Roskam**, voorouders in de directe lijn. De vele foto's van familieleden en boerderijen, aangevuld met plattegronden en akten maken het boek voor de geïnteresseerde lezer zeer aantrekkelijk. Bovendien is een uitgebreide index toegevoegd.

Er zijn meerdere families Roskam, niet allemaal verwant en die naamdragers worden eveneens kort belicht.

Zo is er een Joris Willemsz. Roskam, rond 1600 lid van de 'Veertig-Raad van Delft' en overleden in 1619; hij had een familiewapen met in het hart van het schild een gouden klaverblad. Een andere telg Roskam was Agge Roskam Kool, zoon van bierbrouwer Pieter Kool te Amsterdam en Anna Roskam, dochter van een welgestelde azijnfabrikant te Beverwijk. Hij was o.a. uitvinder van een vaccin tegen een koeienziekte, hij was deken van de Mennonietencongregatie te Beverwijk, een doopsgezinde gemeenschap.

Noemen we nog Adriaan Roskam: regent van het R.K. Wees- en Armenhuis 'St. Jacob in de Hout' te Haarlem.

In de beschrijving van de zevende generatie Pieter Roskam, gehuwd met Geertrudes Spaansen (foto) wordt de veranderende situatie in de landbouw- en veeteeltbedrijven verduidelijkt. Waren de crisistijd en de tweede wereldoorlog voor iedereen zeer moeilijke tijden, dat gold zeker voor de bedrijven in de landbouw- en veeteeltsector. De persoonlijke verhalen over hoe de familieleden deze rampzalige periode zijn doorgekomen zijn zeer interessant.

Tenslotte: op de pagina's 128 t/m 130 staan nog drie sfeerverhalen t.w.

- 'Bij de Kalkovensbrug... 'geschreven in 1978 n.a.v. gesprekken met de 81-jarige Jan Floris- door N.J. Speur

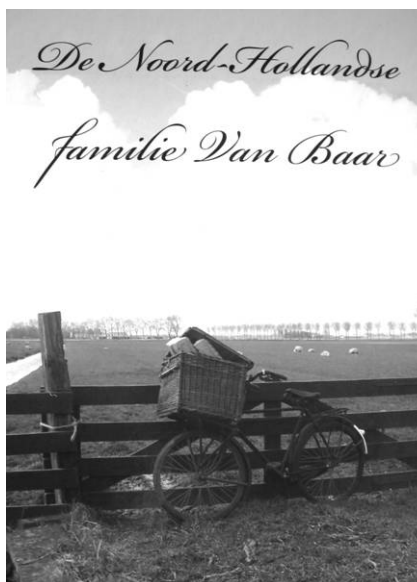
- 'Kermis' bij café De Hopende Visser van het echtpaar Floris

- 'Vliegfeest' van 6 tot 10 oktober 1910 bij het Overbos te Heiloo

Kortom, een boekwerk dat ieders aandacht ruim verdient.

“De Noord-Hollandse familie Van Baar”

door Tom van Baar (bibliotheek nr. 34).

In maart van dit jaar heeft Tom van Baar een boek over zijn familie het licht doen zien. De titel kan bij sommige onderzoekers bevreemding wekken door het woordje 'van'. Het kenmerkende van een Noord-Hollandse familienaam is immers juist dat er géén 'van' in voorkomt.

In het eerste deel van het boek wordt duidelijk gemaakt dat de oorsprong van de familie ligt in Bahr en Lathum aan de IJssel, in de buurt van Doesburg. De stamvader is Hendrick van Lathum die daar ca. 1657 geboren is. Van drie van zijn kinderen is relatief veel bekend. Ze worden in Doesburg gedoopt, maar elders begraven. Deze drie kinderen 'rommelen' met hun naam. Oudste

zoon Joannes van Lathum heet ook wel Jan van Baar. Janna van Lathum noemt zich Johanna van Baar en Gerard van Lathum gebruikt de naam Gerrit van Baar. Deze naamsverandering wordt in het boek uitgebreid uit de doeken gedaan.

Jan van Baar trouwt in 1710 in de Beemster en broer Gerrit vier jaar later eveneens. Vervolgens zijn de nakomelingen vele generaties niet meer uit Noord-Holland weg te slaan. Uiteraard zijn er altijd wel een paar nazaten die hun geboortegrond verlaten, maar de titel van het boek blijkt bij nader inzien echt wel terecht.

De oudste generatie oefende het bakkersvak uit en ook de volgende generaties hebben veel bakkers voortgebracht dus de foto van de bakkersfiets op de voorpagina is bijzonder toepasselijk. De geschiedenis van de oudste generaties is onderbouwd met tal van akten en bronvermeldingen. Twaalf generaties komen aan bod. Van de jongste generaties zijn veel foto's opgenomen. Het boek telt meer dan 500 prettig leesbare pagina's, heeft een overzichtelijke structuur en een uitgebreide index.

Het moet een megaklus geweest zijn om deze omvangrijke familie uit te zoeken, de foto's te verzamelen en alles op schrift te stellen. Het resultaat mag er wezen en voor iedereen die een Van Baar in zijn genealogie of kwartierstaat tegenkomt is dit boek een must.

Een nieuwe greep uit de parentelen/kwartierstaten/matriarchalen/genealogieën/stamreeksen en belangwekkende artikelen uit de verenigingsbladen. Deze periodieken kunt u vinden in de bibliotheek van onze afdeling.

Kroniek van Oudorp, 4^e jrg. nr. 1

Een uitgave van de Stichting Historisch Oudorp met o.a. artikelen over de Openbare Lagere School, de Halvemaansbrug, speeltuinvereniging O.K.B., voetbalvereniging De Randers en de eerste eeuwen van de Rooms-Katholieke kerk.

Oud Alkmaar, 33^e jrg. nr. 2

met o.a. Indianenverhalen in Alkmaar – het levensverhaal van Johannes Megapolensis, alias Johannes Mecklenburg – en een beschrijving van de beeldhouwer John Bier.

Van Otterplaat tot Groenveldsweid, 15^e jrg. okt. 2009

In deze uitgave van de Stichting Langedijker Verleden o.a. de opening van het Regthuis in 2009, de kleuterschool in Oudkarspel uit 1943 en een fotocollage van Broek op Langedijk.

Tobias Naberink/Smeenk (<i>gen</i>)	<i>Bulletin Achterboek/Liemers 17^e jrg. 3</i>
Johan Peter Kuijman (<i>kwst</i>)	<i>Gens Propria Kennemerland nr. 57</i>
Willem Wijnands (<i>kwst</i>)	<i>idem</i>
Laurens Cornelis Nooijen (<i>gen</i>)	<i>Kempen- en Peelland 17^e jrg. 3</i>
Johannes C. en Hendrika Goëbel (<i>kwst</i>)	<i>Stichtse Heraut 21^e jrg. 3</i>
Willem Scheltens (<i>stamr</i>), Helmer Koetje (<i>kwst</i>), Irene Klooster (<i>matr</i>) en Hilda Jacoba Koster (<i>kwst</i>)	<i>Threant Drenthe 20^e jrg. 3</i>
Max Albert Herman von Haeften (<i>kwst</i>)	<i>Aqua Vita 12^e jrg. 2</i>
Petrus Bernardus Hermans (<i>kwst</i>)	<i>Kwartier van Nijmegen 18^e jrg. 3</i>
Engelina Jantina G. Thoofs (<i>stamr</i>)	<i>Roots@Groningen 16^e jrg. 3</i>
Cornelis Johannes Heijnen (<i>kwst</i>)	<i>West Noord-Brabant 2009 nr. 3</i>
Neeltje Marringje (Nel) Nap (<i>matr</i>)	<i>Apeldoorn e.o. 2009 nr. 3</i>
Heleen Douwes Dekker (<i>matr</i>)	<i>idem</i>

-- stamt Willem Jan Blaeu (geb. Uitgeest 1571, wis- en natuurkundige en kaartenmaker te Amsterdam, overl. Amsterdam 21 oktober 1638, tr. Maria van Uitgeest) van Jacob Jan van Wieringen (schepen (1519) en burgemeester (1525) van Leeuwarden) ?? Zie 11 en 30, afd. Friesland nr. 56.

Opkopers in de stad Alkmaar in 1812 en 1817 Ank Poland

Het is niet altijd gemakkelijk te weten welk beroep onze voorouders uitoefenden. Soms is het echter heel duidelijk geregistreerd, maar niet altijd zo gemakkelijk te vinden.

In de volgende twee akten worden namen genoemd van opkopers, schuldeisers en andere betrokkenen bij de veiling van twee boedels in de stad Alkmaar. De akten zijn opgemaakt op last van de vrederechter en worden bewaard in het Noord-Hollands Archief te Haarlem.

Boedelverkoop te Alkmaar van Johanna van den Berg

Vredegerechten Alkmaar d.d.19-3-1812, akte 107.

Opmerking: Johanna is dochter van Dirk van den Berg(h) en Grietje Grut(t)ers. Zij is de moeder van Toontje Poland die op dat moment 15 jaar is. Ten tijde van de akte is Johanna 41 jaar. Het is onduidelijk waar haar 4 kinderen (15, 11, 5, 6mnd) op dat moment verblijven.

Op heden den dertiende Meij achttienhonderdentwaalf ten Drie Ure na de middag ten verzoeken en in tegenwoordigheid van de Heeren Mr **Helemus Marinus Speelman Wobma** Advocaat Avoué van de Rechtbank ten eersten instantie, Arrondissenment Alkmaar Departement van de ZuiderZee en **Pieter Makkes** Provisioneele Deurwaarder van gemelde Regtbank beide wonende binnen de Stad Alkmaar in qualiteit als door de Heer **Abraham Kok** voor deszelfs firma van Kok en Coster zijnde steenkoper **Jan Maas** metzelbaas, **Hendrik Kezen**, metzelbaas, **Dirk Regter**, **Pieter Makkes** en **Cornelis van Berkel** thans alle deurwaarders bij de eerder gemelde regtbank en weleer vendumeesters binnen voormelde stad, **Adrianus Petrus de Lange** keizerlijk notaris residerende te Alkmaar, **Hendrik Dekker**, zijnde keetknecht, **Cornelis Mooij** van beroep tuinman, **Johannes Bakker** concierge van de militaire Provoost binnen de stad Alkmaar, alle wonende binnen de gemelde stad en schuldeischers van **Johanna of Jeanne van den Bergh, weduwe Jan Poolland**, gewoond hebbende binnen de stad Alkmaar dan welke uit hoofde van krankzinnigheid bij vonnis van de voornoemde rechtbank den achtentwintigsten bejdes jaars achttienhonderdenelf is ontzegd de beheering en administratie van haar Persoon en Goederen, enz. enz.

Onderstaande materialen zullen 'door **Herbertus Johannes Vonk** Griffier van het Vrederegert van het kanton Alkmaar no 2 Arrondissement Departement voornoemd woonachtig binnen de stad Alkmaar op het Luttk Oudorp in wijk C nr 434 in tegenwoordigheid van de voornoemde Heeren Mr Helemus Marinus Speelman Wobma en Pieter Makkes en in het bijzijn van

Leonardus van Besten stadsomroeper en **Johannis van der Hagen** logementhouder beide getuijgen ten deezer uitdrukkelijk verzocht woonende binnen gemelde stad onmiddellijk worden overgegaan tot de openbaare veilingsverkoopinge.’

Na gedane voorlezing der vorenstaande conditien zijn successievelijk ten verkoop ten toongesteld, toegewezen en uitgeleverd aan de hoogst mijnende, zoals hierna specifiek staan uitgedrukt te weten.

1	Ijzerwerk aan P. Schuring voor	fr francs	3	46
2	Ijzeren aspot aan dezelve voor		3	57
3	dito ketel aan dezelve voor		5	45
4	een tonnetje dezelve voor		1	79
5	eenig aardewerk dezelve voor		1	79
6	eenige houtte bakken aan Silbon voor		3	50
7	Klederstukken aan P. Schuring voor		1	57
8	Planken aan Marcus voor		2	94
9	Schilderijen aan W. Jonker voor		-	63
10	dito aan Akkooy voor		1	26
11	ditio aan Joh. Reinders voor		1	26
12	dito aan Weduwe Mulder voor		1	79
13	dito aan Akkooy voor		2	52
14	dito aan Weduwe Mulder voor		3	15
15	dito aan W. Lensen voor		3	78
16	Verlakte blaadje en aardewerk aan S. Emanuel voor		3	36
17	Aardewerk borden aan Wed van der Ham voor		2	-
18	dito aan Joh Reinders voor		1	78
19	dito en porceleinen dito dezelve voor		2	73
20	Roomcouleurd aardewerk aan John Offenweerd voor		1	57
21	dito aan S. Silbon voor		5	50
22	porceleinen schotels aan Jac van der Valk voor		4	20
23	dito theegoed aan F. Binneman voor		2	73
24	dito aan Levi Cohen voor		1	68
25	Aardenwerk stel aan John Reinders voor		2	10
26	Porcelein dito aan John Offenweerd voor		2	94
27	dito pot en kopere deksel aan N. de Haan voor		3	36
28	een glad hout tafeltje aan de wed. Mulder voor		3	99
29	een dito aan F. van der Valk voor		3	99

30	een dito aan de wed. Mulder voor		2	52
31	een hoekbuffet aan Akkooy voor		2	62
32	een tafeltje aan de wed. Mulder voor		-	63
33	een spiegeltje aan F. Binneman voor		2	20
34	een dito aan van Besten voor		2	52
35	een dito aan F. Petten voor		1	26
36	kopere schaalte aan N de Haan voor		3	36
37	een koper keteltje aan Joh. Reinders voor		4	10
38	een dito aan Jac van der Valk voor		3	99
39	een kaakjespan en deksel aan van Besten voor		6	30
40	een tinne waterpot aan N. de Haan voor		4	10
41	tinne lepels aan J. Silbon voor		2	73
42	stoelen en bankjes aan L. Cohen voor		1	89
43	een schilderij aan de wed. Mulder voor		1	20
44	een kussen aan de wed. Mulder voor		3	78
45	een dito aan P. Schuring voor		2	20
46	een tonnetje en lappen aan de wed. Mulder voor		3	45
47	een mand met lappen aan dezelve voor		3	99
48	oude klederen dezelve voor		5	45
49	dito aan P. Schuring voor		3	46
50	dito aan de wed. Mulder voor		4	83
51	oude gordijnen aan Akkooy voor		3	05
52	gordijnen dezelve voor		2	10
53	dito en sloop aan van Besten voor		3	05
54	vrouwemutsen aan van Besten voor		6	30
55	zwart zijden mantel en keuvel aan Binneman voor		9	45
56	boezelaar aan Silbon voor		4	41
57	vrouwejakjes aan van Besten voor		7	35
58	dito rokken aan wed. Mulder voor		9	45
59	een catoene japon aan van den Akker voor		11	02
60	katoene broekjes aan Binneman voor		6	20
61	kusseslopen aan Joh. van Offenweerd voor		6	10
62	kinderbroekjes aan Herm. Akkooy voor		3	99
63	vrouwebroeken aan v. d. Akker voor		3	57
64	glasgordijntjes aan Joh. Offenweerd voor		4	93
65	twee tavellakens aan Silbon voor		5	78
66	catoene doeken voor Joh. Reinders voor		3	88
67	bedlakens aan Joh. Offenweerd voor		9	45

68	catoene gordijen aan Joh. Offernweerd voor	6	30
69	kinderdekentjes aan Herm Akkooij voor	5	05
70	taveldekentjes aan Akkooij voor	6	30
71	kaartedoos en lappen aan v. d. Akker voor	6	82
72	een toonbank aan M. Michelse voor	1	26
73	een tafel aan P. Schuring voor	1	37
74	een dito aan P. Schuring voor	1	26
75	aan karpet aan v.d. Valk voor	5	46
76	een katoene deken aan de wed. Mulder voor	2	94
77	een wolle dito aan Joh. Reinders voor	4	72
78	een bed peluw en twee kussens aan v.d. Burg voor	29	40
79	een dito aan wed. Mulder voor	15	22
80	een dito aan M. Michelse voor	13	12
81	stoelen aan van Besten voor	7	35
82	twee tafels aan P. Schuring voor	1	58
83	een kist aan Levi Jacob voor	1	05
84	een glase kast aan van Besten voor	5	05
85	een waschtobbe aan Petten voor	3	15
86	potten en pannen aan H. Marcus voor	1	47
87	aardewerk aan Silbon voor	1	16
88	ditto aan P. Schuring voor	-	74
89	ditto aan D. Brouwer voor	1	05
90	rommeling aan Akkooij voor	1	57
91	tafeltjes en vloermatten aan Brouwer voor	2	10
92	een vuurtafeltje en blik voor	1	47
93	een tafel aan de wed. Mulder voor	1	05
94	een vuilnisbak aan dezelve voor	1	78
95	een strijkijzer aan Silbon voor	3	46
96	een ijzere ketel en heugel aan Cohen voor	3	67
97	een koper theeketeltje aan de wed. Mulder voor	2	94
98	een dito schenkketel aan van den Akker voor	12	60
	somma totaal	fr francs	393 77

bedragende het geheele beloop dezen verkoping de somma van driehonderd drie en negentig francs zeven en zeventig centimes. Dit verricht zijnde hebben de gemelde Decliranten verklaard dat er niets meerder te verkopen was, waarop wij ondergetekende Griffier aan alle de tegenwoordig zijnde Personen hebben verkondigd, dat de verkoop was geëindigd, en na werkzaam geweest te

hebben van drie Uuren tot vijf Uuren des na de middags, hebben wij dit Proces Verbaal gesloten, welke is getekend door der Requiranten, alsmede door bovengenoemde getuigen, en ons Griffier ten dage, Maand en Jare als in hoofd dezès zijn vermeld.

Getekend: Speelman Wobma, Makkes, L. Besten, Joh. van den Haagen, H.J. Vonk. Griffier

Boedelverkoop te Alkmaar van Niesje Poland

Vredegerechten Alkmaar d.d.2-10-1817, akte 135.

Opmerking: Niesje is geboren 'De Ruiter' en dochter van Jan, weduwe van Hendrik Harmensz Poland en schoonmoeder van bovengenoemde Johanna van den Berg. Niesje woonde de laatste levensjaren in het Geesterhoffje. Als gevolg zijn de regenten van het hofje de eigenaren van haar boedel. Niesje werd rond 1740 geboren en was ongeveer 77 jaar.

Op heden den tweeden oktober achttienhonderd Zeventien des namiddags ten twee uren ter requisitie van Jonkheer Cornelis van Foreest te Heiloo en Jonkheer Nanning van Foreest van Petten te Alkmaar als Regenten van het **Hofje van Palen en Foreest** en mitsdien erfgenamen van wijlen **Niesje Poland** aldaar overleden zal door ons **Mr Jan Andries Kluppel**, griffier van het Vredegerecht, kanton Alkmaar no 1 in tegenwoordigheid van **Leonardus van Besten** stadsomroeper en **Willem Rensen** uitdrager wonende binnen dese stad worden overgegaan tot de verkoop van den inboedel van de genoemde **Niesje Poland** en zulks op coustie van contante betaling en dat door de koopers van elke gulden zal worden betaald vijf cents of één stuiver voor stedelijke belasting, waar na wij tot de verkoop zijn overgegaan in maniere navolgende:

no 1	Borden Waagmeester	f	-	25
no 2	delftsgoed Isaac Groen	f	-	25
no 3	potten Jan Schenkels	f	-	35
no 4	koffijmolen Isaac Groen	f	-	75
no 5	emmer Jan Schenkels	f	-	70
no 6	stooven Clausinger	f	-	60
no 7	schilderij Jan de Jager	f	-	35
no 8	ditto Jan Petten	f	-	75
no 9	schutje Weduwe Mulder	f	1	05
no 10	keuvel Waagmeester	f	-	90
no 11	jak en rok Weduwe Mulder	f	1	40
no 12	rokken Van den Akker	f	1	40
no 13	borstrok Weduwe Mulder	f	1	15

no 14	sloopen Waagmeester	f	1	35
no 15	boesel Van den Akker	f	2	40
no 16	hemden Akooij	f	-	70
no 17	lakens Van den Akker	f	1	80
no 18	jak Jan Petten	f	3	25
no 19	gordijnen Jacob Lampen	f	1	70
no 20	grijn Jan Petten	f	4	25
no 21	deken Akooij	f	3	-
no 22	wollen dito idem	f	1	20
no 23	bed .. Jacob Lampen	f	12	25
no 24	tafel en stoelen Waagmeester	f	1	75
no 25	kabinetje Weduwe Mulder	f	1	60
		f	45	15
	bij vijf cents per gulden Stedelijke belasting is	f	2	27½
	Bedragende dus deze verkoop	f	47	42½

Dit afgelopen zijnde hebben wij hiervan opgemaakt dit Proces Verbaal hetwelke de getuigen met ons Griffier hebben geteekend.
L. IJ Besten, Willem Rensen en J.A. Kluppel

Het Geesterbofje te Alkmaar anno 2008 (foto auteur)

Nadere kennismaking met...

verzorgd door Piet Aaij

Mijn naam is *Truus Groenland*. In 1937 ben ik in Alkmaar geboren en heb er gewoond tot 1960. Eerst in de Stationsstraat, daarna in het Groenelaantje. Na de lagere school –de Sint Jozefschool aan de Laat- en de Julia ULO aan de Emmastraat ging ik direct door naar kantoor.

Ik begon als jongste bediende bij het accountantskantoor van Chr. Vennik en C. van Westrienen op de hoek van de Gedempte Nieuwesloot. Naast administraties mochten zij ook onroerend goed passeren; ik heb er dan ook heel wat aktes getypt. Beide heren zaten ook in het bestuur van Woningbouwvereniging De Voorzorg en Chr. Vennik was nog secretaris van de Ned. Bond van Paardenslagers. Daarvoor moesten dan ellenlange verslagen getypt worden, in 5-voud, dus met carbonpapier en dun doorslagpapier.

Daarna ging ik werken als administratieve kracht bij de firma's Krol & Co. en N.V. Plantarts Kunstmest en bestrijdingsmiddelenhandel aan de Noorderkade, onbekende namen voor toentertijd bekende bedrijven.

Na mijn huwelijk in 1960 volgden er –d.m.v. de toen gangbare 3-hoeks woningruil- 6 jaar in Koog aan de Zaan, waar ik ook nog een tijdje heb gewerkt bij verzekeringsmaatschappij Koning & Boeke. Mijn dochter en oudste zoon zijn in Koog aan de Zaan geboren, daarna verhuisden we naar Heiloo waar mijn jongste zoon werd geboren.

In de 70er jaren, tijdens en na mijn scheiding, werkte ik bij Accountantskantoor J. Woldendorp aan de Nieuwlandersingel. Daarna bij het Ministerie van

Landbouw en Visserij in het Landbouwhuis te Alkmaar en later in het provinciekantoor te Haarlem. Ik werkte er aan het bestellen en beheren van de kantoorbenodigdheden, het archief en de eerste automatisering.

Van kinds af aan ben ik een verwoed lezer. Eerst ging ik met mijn grootmoeder naar een klein bibliotheekje in de Tuinstraat, daarna leende ik boeken bij de bibliotheek van Van Drunen aan de Gedempte Nieuwesloot en bij de R.K. bibliotheek aan het Vlaanderhof en nadat ik deze bibliotheken 'uit' had mocht ik naar de Openbare Bibliotheek aan de Breedstraat. Ik las weinig meisjesboeken maar liever de veel spannender jongensboeken en veel reisverhalen en boeken over geschiedenis.

Ik ben steeds geïnteresseerd geweest in stads- en streekgeschiedenis en ik ben dan ook lid van de Historische Verenigingen van Alkmaar, Heiloo en Wormerveer.

In onze familie werden weinig familieverhalen doorverteld. Maar met wat ik wist, aanwezige bidprentjes en verhalen van nichten en neven kon ik rond 2000 een begin maken met de familiegeschiedenis. Toen werd ik ook lid van de NVG, volgde een cursus bij het archief in Alkmaar, las veel en daar bleef het bij.

Ik schreef over mijn goede voornemens aan een neef in Canada. Hij verraste me in 2003 met een uitgebreid overzicht van de familie van mijn vaders- en moederskant., teruggaande tot 1750. Toch duurde het nog tot 2006 voor ik er echt toe kwam me in het echte onderzoek te storten. Eerst trok ik de gegevens na die mijn neef mij had verstrekt en ik maakte veel kopieën van aktes. Het merendeel van onze voorouders (families **Groenland/van Hoek/ Veen**) woonde in Alkmaar en omgeving, ik kon dus fantastisch goed terecht in het Regionaal Archief Alkmaar.

Mijn moeder kwam uit Wormerveer (families **Abelen/Oud/Graas**) en voor die gegevens ga ik naar het archief Zaandijk en soms naar Purmerend. Verder zijn er altijd wel 'afgedwaalden' en zo kwam ik inmiddels in de archieven in Leeuwarden, Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Roermond, Hilversum, Apeldoorn, Haarlem, Den Haag en Rotterdam en af en toe bij de NVG in Weesp.

Door de bidprentjes en kleine familieberichten heb ik al enkele hiaten in families kunnen opvullen. Inmiddels heb ik ordners vol gegevens en probeer ik zoveel mogelijk families aan te kleden met verdere gegevens. Ik ben geen 'gerichte' zoeker. Ik spit nu eens een tijdje in de tienjarentafels, dan weer eens in oude kranten, leuk om een beter tijdsbeeld te krijgen.

Een leuke vondst deed ik enkele jaren geleden op een NGV-avond. Ik bladerde in het boek 'Noordhollandse Schutters in de Belze-opstand van 1830' en vond een Groenland, die tot dan buiten de stukken viel.

Ik voorzie nog jaren van heerlijk snuffelen in de archieven. Dank zij mijn kantoorbanen heb ik geduldig zitvlees en mijn leeshobby komt me hier ook heel goed bij van pas!

Kwartierstaat Groenland - Abelen

V/1 16 Jan Groenland zn. van Jan Groenland en Trijntje Boom timmermans knecht * Alkmaar 22-2-1817 x Koedijk 19-8-1838	V/2 17 Neeltje Sinter dr. van Cornelis Sinter en Grietje Jonker dienstbode * Koedijk 18-8-1813	V/3 18 Johannes Adam Muller zn. van Johannes Adam Muller en Catharina Justus schoenmaker * Amsterdam ca 1817 x Alkmaar 23-7-1848	V/4 19 Maria van Daanbergh (Daanbergen) dr. van Jan van Daanbergh en Catharina Slotman * Alkmaar 18-11-1820	V/5 20 Arie van Hoek zn. van Pieter van Hoek en Grietje Dekker onderwijzer * Alkmaar 11-4-1816 x Alkmaar 30-7-1843	V/6 21 Cornelia Veen dr. van Cornelis Veen en Margaretha Moerkerk(en) * Alkmaar 20-11-1817	V/7 22 Gerardus Cornelis Veen zn. van Cornelis Veen en Margaretha Moerkerk(en) zeilenmaker * Alkmaar 17-8-1814 x Alkmaar 8-5-1842	V/8 23 Guurtje Bruijn dr. van Dirk Bruijn en Neeltje Schoorl * Sint Pancras 12-8-1819	V/9 24 Gerrit Abelen zn. van Fredrik Abelen en Catharina van den Bogaard timmerman * Wormerveer ca 1793 x Wormerveer 15-1-1826	V/10 25 Margaretha Boose dr. van Jan Boose en Antje Cornelis Teeling * Krommenie ca 1799	V/11 26 Willem Graas zn. van Pieter Graas en Lijsbeth Helmer boerenknecht * Wormerveer ca 1806 x Wormerveer 8-5-1831	V/12 27 Jannetje van der Molen dr. van Dirk van der Molen en Aagje Nieuweboer ~ Warmenhuizen 13-3-1808	V/13 28 Nicolaas Pietersz Oud zn. van Pieter Oud en Aaltje de Wit landbouwer * Beemster 2-11-1803 x Beemster 26-4-1829	V/14 29 Alida Oudejans dr. van Jan Oudejans en Neeltje van Baar * Beemster 9-2-1806	V/15 30 Klaas Vlaar zn. van Jan Jansz Vlaar en Elizabeth Lourens Schilder boerenbedrijf * Hoogwoud ca 1810 x Beemster 3-5-1840	V/16 31 Ariaantje Taam dr. van Pieter Taam en Aafje Koemeester * Beemster ca 1812
IV/1 8 Cornelis Groenland] touwslagersknecht, lijnbaander * Koedijk 8-5-1841 † Alkmaar 12-5-1913 x Graft 9-7-1871	IV/2 9 Anna Catharina Muller * Alkmaar 21-2-1850 † Alkmaar 10-11-1881	IV/3 10 Cornelis Pieter van Hoek kuiper, ziekenoppasser, gevangenvaarder * Alkmaar 10-7-1844 † Leeuwarden 30-4-1925 x Alkmaar 14-5-1871	IV/4 11 Neeltje Veen * Alkmaar 18-5-1845 † Leeuwarden 27-1-1903	IV/5 12 Fredericus/Fredrik Abelen landman, veehouder * Wormerveer 13-4-1830 † Wormerveer 19-11-1896 x Zaandam 22-11-1863	IV/6 13 Elisabeth Graas * Wormerveer 21-2-1838 † Wormerveer 21-1-1917	IV/7 14 Jan Oud landman * Ipendam 27-5-1834 † 't Kalf 3-6-1882 x Beemster 22-4-1871	IV/8 15 Aafje Vlaar * Beemster 11-11-1843 † Zaandam 5-9-1918								
III/1 4 Franciscus Johannes Groenland (los)arbeider, schaalknecht, spoorwegbeambte bij de HIJSM/NS * Graft 19-5-1872 † Alkmaar 21-8-1953 x Alkmaar 12-11-1899	III/2 5 Guurtje van Hoek dienstbode * Alkmaar 22-8-1872 † Alkmaar 20-2-1957	III/3 6 Theodorus Abelen landman, veehouder * Wormerveer 15-2-1872 † Wormerveer 14-3-1934	III/4 7 Alida Oud * Ipendam 19-5-1876 † Zaandam 24-4-1941 x Zaandam 6-2-1898												
II/1 2 Anton Groenland tuinman, aanleg en onderhoud van tuinen * Kwadijk 13-10-1904 † Alkmaar 17-3-1997 x Wormerveer 10-6-1933	II/2 3 Afra Johanna Abelen dienstbode * Wormerveer 1-11-1904 † Alkmaar 5-2-1983														
I/1 1 Gertruda Alida Maria Groenland * Alkmaar 30-4-1937															

De Quotisatie van drie miljoen (1808)

Bas Lems

Onder Koning Lodewijk Napoleon (de broer van de Franse Keizer) werd in het Koninkrijk Holland in 1808 (bij wet van 30 maart) een belasting op het inkomen ingesteld. Met de opbrengst van deze belasting moest een deel van de oorlogslasten van het bevriende Frankrijk worden bekostigd.

Het is echter onduidelijk of deze belasting ooit daadwerkelijk is geheven. Wel zijn op landelijke schaal vrijwel alle kohieren bewaard, die de gemeenten van hun inwoners hebben opgesteld.

Er was bepaald dat alle huishoudens, behalve de bedeeden, een bijdrage moesten leveren. De huishoudens werden ingedeeld in 41 belastingklassen, variërend van 1200 gulden tot 50 cent. De bijdrage van elke gemeente was afhankelijk van de geschatte welstand ervan. Er werd, ter controle, gevraagd om per gemeente een overzicht te geven van de grondslag van de heffing (een overzicht van het inkomen -de 'vertering'- van de verschillende huishoudens). Door deze quotisatie krijgen we een indruk van de economische positie van onze voorouders in het Nederland van rond 1800.

De meeste kohieren bevinden zich in het Nationaal Archief te Den Haag, Archief Ministerie van Financiën 1795-1813, toegangsnummer 2.01.21.

Literatuur:

J.L. van Zanden, 'De economie van Holland in de periode 1650-1805: groei of achteruitgang? Een overzicht van bronnen, problemen en resultaten'. Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden deel 102 (1987) afl. 4, 562-609.

Inv.nr. 850 etc. 'Quotisatie van drie miljoenen'; Inv.nr. 853 'Amstelland 2e quartier, benoorden 't Y' bevat de volgende gemeenten:

De Beemster, Aarswoud, Abbekerk, Akersloot en Woude, Alkmaar, Assendelft, Avenhorn en Oosthuyzen, Baccum, Barsingerhorn en Colhorn, Beets, Benningbroek, Bergen, Berkhout en Baansdorp, Beverwijk, Binnenwijzendt, Broek op Langedijk, Bovencarspel, Broek in Waterland (+ een deel van de Broeker en Bellemer Meeren)

Buiksloot, Burghorn, Callantsoog, Castricum, Edam, Durgerdam (in de banne van Ransdorp en in de banne van Schellingwoude), De Binne Egmond, Egmond aan Zee, Enkhuizen, Etersem en Zuïjd Schardam, Graft, Groet, Grootbroek, Grosthuizen, Haring Carspel, Dirkshorn, Tuitjenhorn en Kalverdijk, Haringhuizen, Hauwert en Zwaagdijk, Heemskerk, Heer Hugo Waard, Heilo en Oesdom, Huiduinen & de Helder en het Nieuwe werk., Hem, Hensbroek, Holijssloot, HoogCarspel, Hoogwoud, Hoorn, Ipendam, Jisp

Cadwoude, Krommenie, Krommeniedijk, Koedijk en Huiswaard, Koog aan de Zaan, Lambertschaag, Landsmeer, Limmen, Lutjebroek
St. Maarten, Eiland Marken, Medemblik, Middellie en Aawijk?, Midwoud, Monnickendam, Nibbixwoud, Oude Niedorp, Obdam, Oosterblokker, Oosthuisen, Hobreede, Quadijk, Oostwoud, Oostzaan, Oudendijk, Opmeer, Opperdoes, Oterleek, Oudcarspel, Oudorp en deel Schermeer, Pancras, Petten en Nolmerban, Purmerende, Purmeland en Ilp, Quadijk, Ransdorp, Rijp, Schagen, Schardam, Scharwoude, Noordscharwoude, Schellingwoude, Schellinkhout, Noordschermer, Schermerhorn en Westmijzen, Zuidschermer en Driehuizen, Schoorl, Spanbroek, Texel, Sijbecarspel, Twisk, Uitgeest en Markenbinnen, Eiland Urk, Ursem, Veenhuyzen, Venhuizen, Warder, Warmenhuizen, Crabbendam en Schoorldam, Wervershoof, Westerblokker, Westwoud, Westzaan, Wieringen, Wieringerwaard, Wimmenum, Winkel, Wognum, Wormer (Schaalsmeer, Oostknollendam, Starmeer), Enge Wormer, Wormerveer, Wijde Wormer, Wijdenes, Wijk aan Duin, Wijk aan Zee, West Zaandam, Zaanwijk, Zuiderwoude en Uitdam, Zuidscharwoude, Zunderdorp, Nieuwendam en Buikslootermeer, Hoog en Laag Zwaagdijk, Zwaag Zijpe en Hazepolder

Om u een voorbeeld te geven van wat er in zo'n overzicht te vinden is, volgt hieronder de lijst van Zuid-Scharwoude.

nr		voornaam	familienaam	gld	st	kl
1		Antje	Zonneveld	30	0	32
2		Sijmon	Kruiër	1	0	40
3			van Twuijver	20	0	33
4		Arie	Waij	6	0	35
5		T.	Kraakman	10	0	34
6	de kinderen van	Dirk	Glazekas	2	0	38
7		Cornelis	Kraakman	20	0	33
8		Klaas	Schilder	6	0	35
9		Jan	Schoenmaker	0	10	41
10		Ariën	Ootjers	0	10	41
11		Jan	Hoogland	1	0	40
12	de weduwe van	D.	Klooster	10	0	34
13		Cornelis	Wayboer	20	0	33
14		Dirk	op 't Land	0	10	41
15		Jan	Berkhout	20	0	33
16		Bouwen	Dirks	0	10	41
17		Cornelis	Kos	0	10	41
18		Ariën	Jongkind	0	10	41
19		Dirk	Kist	1	0	40

nr		voornaam	familienaam	gld	st	kl
20		Ariën	Brammer	3	0	37
21		Yf	Madderom	0	10	41
22		Jasper	Kist	6	0	35
23		Jan	Groenveld	10	0	34
24		Willem	Pluister	6	0	35
25		Klaas	de Graaf	0	10	41
26		Hendrik	Oudthuis	4	0	36
27		Symon	Knaapjes	1	0	40
28		Hartman	Wit	0	10	41
29		Jan	Schouten	6	0	35
30		Noldus	Schonewaart	3	0	37
31		Pieter	Glazekas	3	0	37
32		Gerrit	Bouwens	0	10	41
33	de kinderen van	A.	Bos	4	0	36
34		Albert	Geesten	20	0	33
35		Dirk	Kooy	20	0	33
36		Neeltje	Bakker	2	0	38
37		Pieter	Bommer	0	10	41
38		Michiel	Ort	0	10	41
39		Pieter	Blom	20	0	33
40			Muntjewerff	30	0	32
41			van Yken	20	0	33
42		C.	de Ruiters	0	10	41
43		Volkert	Pan	6	0	35
44		Louwris	Hillen	3	0	37
45		C.	Blokker	4	0	36
46		Adam	Deugd	0	10	41
47		Jacob	de Boer	6	0	35
48		P.	Pronk	0	10	41
49		Jan	Stammis	0	10	41
50		Symon	Bouwens	20	0	33
51		Cornelis	de Hospes	0	10	41
52	de weduwe van	Reier	Waijboer	10	0	34
53		Pieter	de Graaff	20	0	33
54		Dirk	Stammes	0	10	41
55		Aris	Blom	10	0	34
56		Hendrik	Lodder	0	10	41
57		Maarge Tys	Borst	40	0	31
58		Pieter	de Geus	60	0	29
59		Willem	Boon	1	0	40
60		Cornelis	Bos	4	0	36

nr		voornaam	familienaam	gld	st	kl
61		Mr.	Berg	10	0	34
62		Ariën	Hillen	10	0	34
63		Jan	Blom	6	0	35
64		Leendert	Rogger	1	0	40
65		Symen	Blom	1	0	40
66		Willem	Stip	0	10	41
67		Johann[es]	Schefers	6	0	35
68		D.	Jongerling	20	0	33
69		Jan	Kos	0	10	41
70		Jan	Nieuwland	20	0	33
71		Sijmon	Schuitemaker	0	10	41
72		Jan	de Ruiters	0	10	41
73		Teunis	Blom	0	10	41
74		Jan	Pover	0	10	41
75		Cornelis	Bies	6	0	35
76		Arie	Mates	6	0	35
77		Ariën	Hansen	6	0	35
78		Arien	Verwer	10	0	34
79		Jacob	Reiersz	2	0	38
80	de weduwe van	Jan	Bouwens	20	0	33
81		Antje	Bouwens	10	0	34
82		Hillegond	Bouwens	20	0	33
83		Jan	Opperdoes	3	0	37
84	de weduwe van	Jan	Reiersz	3	0	37
85		Sijb.	Rol	0	10	41
86		Pieter	Bouwens	6	0	35
87		Klaas	Blom	2	0	38
88		Teunis	Korn	2	0	38
89		Klaas	Molenaar	6	0	35
90		Pieter S.	Molenaar	6	0	35
91		Pieter	Schilder	10	0	34
92		Ariën P.	de Graaff	30	0	32
93		Cornelis	Bakker	20	0	33
94		C.	Zonneveld	10	0	34
95	de weduwe van	Dirk	Bet	2	0	38
96		Klaas	Boertjes	0	10	41
97		C.S.	Bouwens	3	0	37
98		Jan L.	Hillen	1	0	40
99		Hendrik	Kresser	3	0	37
100		Dirk	Kresser	4	0	36
101		Jan	Zyvers	2	0	38

nr		voornaam	familienaam	gld	st	kl
102		Willelm	Boekel	6	0	35
103		Gerrit	Yfsz	30	0	32
104		Jacob	de Graaff	20	0	33
105		Klaas	Cardinaal	20	0	33
106		C.	de Boer	20	0	33
107		Dirk	de Graaff	6	0	35
108		Jan	Oudes	10	0	34
109		Gerrit	Scheltus	6	0	35
110		Gerrit	Kramer	0	10	41
111		Klaas	Dekker	1	0	40
112		Jan	Kaas	1	0	40
113		Pieter	Schuit	4	0	36
114		Jan	Verwer	0	10	41
115		Pieter	Bet	1	0	40
116		Jurrie	Cevermeiër	0	10	41
117		Jan	Schilder	20	0	33
118		Dirk	Volkers	20	0	33
119		H.	Barends	0	10	41
120		C.	Melten	3	0	37
121		Anthonie	Brood	0	10	41
122		Theunis	Bakker	20	0	33
123		Jan	Kliffen	1	0	40
124		Jan	de Graaff	30	0	32
125		Arie	de Graaff	20	0	33
126		Barent	Brons	1	0	40
127		C.C.	Bouwens	6	0	35
128		P.	Kraakman	10	0	34
129		P.	de Graaff	4	0	36
130a		Aafje	Madderom ²	0	10	41
130b		Ysbrand	Pasma	0	10	41
131		Ariën	Zijvers	3	0	37
132	de knecht van	P.	Kraakman	2	0	38
133	de knecht van	J.	Schilder	2	0	38
134	de meid van	J.	Schilder	1	10	39
135	de meid van	C.	Zonneveld	1	0	40
136	de knecht van de weduwe van	D.	Bet	3	0	37
137	de knecht van	C.	Bakker	3	0	37
138	de meid van	C.	Bakker	2	0	38
139	de knecht van	J.	Nieuwland	2	0	38

² In de tekst staat: Aafje Madderom of Ysbrand Pasma

nr		voornaam	familienaam	gld	st	kl
140	de meid van	J.	Nieuwland	1	0	40
141	de meid van	D.	Jongerling	2	0	38
142	de knecht van		Smit ³	1	10	39
143	de knecht van	P.	de Graaff	1	0	40
144	de meid van	P.	de Graaff	1	10	39
145	de knecht van de weduwe van	R.	Waybjoer	3	0	37
146	de knecht van	A.	Geesten	3	0	37
147	de meid van	J.	Groenveld	1	10	39
148	de knecht van	J.	Berkhout	2	0	38
149	de knecht van	S.	Schoenmaker	2	0	38
150	de knecht van	C.	Kraakman	3	0	37
151	de meid van	C.	Kraakman	1	10	39
152	de knecht van	T.	Kraakman	2	0	38
153	de meid van	K.	Cardinaal	1	10	39
154	de meid van		van Twuijver	1	10	39

Zuid-Scharwoude anno 1787, getekend door Tavenier.

Bron: Beeldbank Regionaal Archief Alkmaar.

³ In de tekst staat: 'Smits knegt', maar in het kohier wordt niemand genoemd met de naam Smit. Wellicht dus te lezen als: smidsknecht.

Genealogie Wijnker/Wenker

Aanleiding:

Mijn moeder wist vroeger alle verjaardagen van familieleden uit haar hoofd. Zij kende ook allerlei familieverbanden. Wanneer er iemand bij ons thuis kwam, die mijn moeder niet kende vroeg ze altijd: "Waar kom je vandaan?" en: "Van wie ben jij er eentje?". En dan ging het meestal verder met: "O, maar dan ben je zeker ook familie van die, die getrouwd is met die..." En zo werd duidelijk waar die familie en onze familie elkaar raakten.

Te laat beseften we welke schat aan informatie daar achter zat.

Bij een broer hingen een paar oude foto's van mijn overgrootvader en zijn vrouw: Gerrit Wijnker en Maartje Zuurbier. Dat vonden we wel interessant, die statige oude portretten. We wisten dat er een paar familieleden bezig waren met een stamboom. Maar dat bleef beperkt tot een deel van de familie. Wij hadden ook enkele kopieën van oude trouwakten. Statige documenten geschreven met een mooi handschrift in antiek Nederlands.

Er dook een foto op van onze betoevergrootvader: Dirk Wijnker, over wie verhalen werden verteld: hij was als soldaat ingelijfd en meegetrokken met Napoleon naar Rusland en, na een barre tocht, uiteindelijk weer heelhuids teruggekeerd; hij zou, ook volgens de verhalen, burgemeester geweest zijn in Sijbekarspel.

Er doken nog andere foto's op van oude familieleden. Van sommige foto's kenden wij niet alle personen, die erop stonden.

Op een bepaald moment hadden wij het over de familie en wij realiseerden ons dat de generatie boven ons steeds kleiner werd en dat daarmee veel informatie over de familie aan het verdwijnen was. En we zeiden: "Als we het nu eens samen gaan aanpakken. We gaan allemaal wat meer tijd krijgen. Dit is een mooie klus".

Aan de slag

We verdeelden de taken. De een zou bij familieleden de gegevens opvragen, die al verzameld waren. Een ander zou die informatie bij elkaar zetten op de computer. En samen zouden we erop uit gaan om de resterende informatie bij elkaar te zoeken.

Dat was een goede zet. Zo werd het een project van ons samen. Wat we wilden was:

- de nakomelingen in beeld brengen van Frederik Wijnker en Lijsbeth Werner.
- En uitzoeken of we het spoor terug nog verder zouden kunnen vinden.

De gegevens werden ingevoerd in de computer, zodat we alles overzichtelijk bij elkaar konden brengen. Hiervoor gebruikten wij het programma Aldfaer. Het is een gratis programma, met veel mogelijkheden. De gegevens zijn gemakkelijk uit te wisselen. De familieleden die belangstelling hadden konden het programma ook op hun computer zetten. Wanneer er nieuwe gegevens waren bijgekomen, oude foto's, of documenten, dan konden zij die ook bekijken.

Resultaten

Familieleden die al gegevens verzameld hadden vonden het vaak erg leuk, dat wij belangstelling hadden. De meesten vonden het prima, dat wij van hun gegevens gebruik maakten. Bovendien leverde het soms interessante gesprekken en contacten op. Op deze manier maakten we ook kennis met familieleden, die we voordien niet kenden. De familie was heel wat groter dan wij ons aanvankelijk hadden voorgesteld. Een aantal was bereid voor ons de gezinsgegevens op te schrijven, wanneer wij die nog niet in ons bestand hadden opgenomen.

Wij ontdekten dat er twee takken waren in de familie. De ene heette Wijnker, de andere Wenker. Het bleek dat de nakomelingen van Nicolaas, zoon van Johan Herman Wijnker, zich Wenker zijn gaan noemen.

Internet bood ook een schat aan mogelijkheden om gegevens over onze familie te vinden of te controleren: Genlias bv. We vonden er de trouwdatum van onze opa en oma. Daar stonden meteen ook de ouders van het bruidspaar bij. Dat betekende dat we veel huwelijksdatums terug konden zoeken tot ongeveer 1810.

Op internet vonden we ook gepubliceerde stambomen. Via aangetrouwden konden we onze gegevens aanvullen. Veel Wijnkers trouwden met een van Diepen, Dekker, Vlaar enz.

In stambomen van die families vonden wij ook bruikbare gegevens. Verder vonden we verzamelingen bidprentjes, gegevens van begraafplaatsen (met jaar van geboorte en overlijden), familieberichten, enz.

Zo knutselden wij via bronnenonderzoek en via internet een groot stuk van onze stamboom in elkaar. Het geheel levert een aardig beeld op van de afstammelingen van Frederik Wijnker en Lijsbeth Werner.

Maar we wilden ook nagaan hoever we terug konden gaan in de geschiedenis. In het archief in Hoorn vonden we aanwijzingen dat oudere gegevens in Duitsland gezocht zouden moeten worden. De oudst bekende familieleden

Frederik Wijnker en Lijsbeth Werner waren uit Duitsland gekomen. Bij het overlijdensbericht van Lijsbeth stond dat zij afkomstig was uit Vesterop (Vestrup) en dat zij zeventig jaar oud was geworden. Frederik was bij zijn overlijden 53 jaar oud. Een trouwdatum hadden we niet en ook misten wij de doopschrijving van hun oudste zoon Johan Herman.

Als wij verder terug wilden zoeken, moesten wij dat doen in Duitsland. Vestrup ligt bij Cloppenburg en de DTB-boeken van de katholieke kerk uit die regio liggen in het Bisschoppelijk archief van Vechta. We hadden onze komst aangemeld via email. Wij waren welkom en de boeken, die wij nodig hadden waren voor ons gereserveerd.

Het zoeken naar de juiste informatie was niet zo gemakkelijk. In de tijd van onze voorouders nam men het niet zo nauw met namen en datums. Heel veel mensen konden hun naam niet schrijven. Controleren konden zij het ook niet, want lezen konden zij evenmin.

De naam Wijnker kwam in de trouwboeken niet voor. Wel vonden we vaak de naam Wienken in allerlei varianten. De archivaris vertelde dat, als onze voorouders hier uit de buurt kwamen, zij hier Wienken genoemd waren. Hij vertelde ook dat er in de regio een boerderij bestond met de naam Wienkenhof. Er was een kans dat Frederik op die boerderij was geboren. Hij gaf ons een boekje geschreven door pastoor zu Höne. Daarin zijn de boerderijen uit de omgeving beschreven met hun bewoners.

Jammer genoeg kwam bij de “Wienkenhof” de naam Johan Frederik niet voor. Bij de Wernerhof hadden we meer geluk. Lijsbeth wordt in het boek genoemd als tweede dochter van Theodor Werner en Elisabeth Quatmann. En met haar ouders stonden in het boek haar “Werner-voorouders” tot ongeveer 1550. Ook werd vermeld dat Lijsbeth op 27 november 1779 trouwde met Frederik Wienken. Dus toch een Wienken dachten wij. Dat was een mooie vondst.

Het was voor ons een merkwaardige gewoonte. De bewoners van een boerderij kregen in die streek in die tijd de naam van de boerderij. Dus op de Wernerhof woont de familie Werner. Dat had soms merkwaardige gevolgen. Bijvoorbeeld de moeder van Lijsbeth, Maria Quatmann, trouwde na de dood van haar man, Theodor Werner, met Herman Hoyer. Herman Hoyer kwam op de boerderij Wernerhof wonen en werd Herman Werner genoemd. Hij kreeg met Maria Quatmann een zoon, die werd Johan Herman Werner genoemd. Deze Johan Herman trouwde later met Maria Klostermann, oudste dochter op Klostermannhof, en hij ging vervolgens wonen op de boerderij Klostermann. Vanaf die tijd heette hij Johan Herman Klostermann....Dat maakt het terugzoeken er niet gemakkelijker op....

Maar ook zonder zulke eigenaardigheden was het zoeken al ingewikkeld genoeg. In het boek van zu Höne stond dat Lijsbeth huwde met Friedrich Wienken. Toen wij in het uitgetypte trouwregister de datum opzochten van het huwelijk van Frederik en Lijsbeth stond er “Friedrich Wilken”. Maar toen wij met deze informatie de oorspronkelijke inschrijving in het trouwregister vonden, stond er: Joes Fridericus Wintker en Elisabetha Werner.

Verder zoeken in de doopboeken leverde de geboortedatum van Lijsbeth op. Zij is zevenenzestig jaar oud geworden. Dus geen zeventig zoals in de overlijdensakte stond.

Ook vonden wij nog de inschrijving in het doopboek van Johan Herman, hun oudste zoon. Daar wordt als achternaam Wynker geschreven. Frederik bleek ook nog peter te zijn van de oudste zoon van de zus van Lijsbeth.

Daarmee vonden we wel de trouwdatum en de voorouders van Lijsbeth, en de inschrijving in het doopboek van Johan Herman, maar niet de geboortedatum en plaats van Frederik. Als getuigen bij het huwelijk werden ook geen familieleden van Frederik gemeld.

Bij onze bezoeken aan het archief in Duitsland bezochten we ook Vestrup. Wij vonden het interessant om de plaats te zien waar Frederik en Lijsbeth tussen 1779 en 1787 hebben gewoond. Het is een klein rustig dorpje. De kerk in het centrum is al oud. Daar zijn Frederik en Lijsbeth getrouwd. De doopvont, waarin Johan Herman is gedoopt, staat er ook nog.

Wij zijn verschillende keren in Vestrup geweest en elke keer leverde het bezoek ons aangename verrassingen op.

Om een mooie foto van het kerkje te maken moesten wij op het erf van een omwonende staan. Wij vroegen toestemming aan de bewoners en wij vertelden over de stamboom, die wij wilden uitzoeken. Onmiddellijk kwamen zij in actie. Zelf hadden zij ook een stamboom. Zij hadden boeken, die wellicht interessant voor ons waren. Wij kregen thee aangeboden. Inmiddels belden zij met enkele mensen uit de buurt, die ons informatie zouden kunnen geven en die ons verder wilden helpen.

Wernerhof, die boerderij kenden zij wel. Na de thee werden wij daarheen gebracht. Dat was een verrassing. De eigenaresse was thuis en wij mochten binnenkomen. Zij liet ons het huis zien en vertelde wat de oudste delen waren en wat er in de loop van de tijd verbouwd was. Het was een oude vakwerkboerderij, die een aantal keren verbouwd is. Het oudste gedeelte stamt wellicht nog uit de tijd van Frederik en Lijsbeth. Op die boeren plaats is Lijsbeth opgegroeid. Onder de oude dikke eik voor de boerderij hebben Frederik en Lijsbeth elkaar misschien ontmoet. Daar kregen zij hun oudste zoon Johan Herman. Vanaf die plek zijn zij met hun hebben en houden naar Holland gelopen.... Frederik was hannekemaaiër.

Later zijn wij daar nog een paar keer terug geweest voor verdere informatie. Wij maakten een afspraak met de bewoners van een Gasthof, die al bestond voor 1800. Mogelijk zijn Frederik en Lijsbeth daar wel eens geweest. Boeren uit de omgeving brachten daar hun produkten, die in Cloppenburg op de markt verkocht moesten worden. Daar werd de koopwaar op karren geladen. Bij terugkomst werden de zaken verrekend in het cafe.

De huidige eigenaar had veel onderzoek gedaan naar stambomen. Daar werden wij de volgende avond uitgenodigd. Een gezellige avond met boeiende verhalen en een zolder vol oude dokumenten....

Toen wij alweer thuis waren kregen wij een email, waarin iemand aanbood om nog eens nauwkeurig alle archieven na te zoeken. Wij zijn ook bij hem op bezoek geweest om alles wat hij gevonden had te bespreken. Hij had voor ons een heel dossier samengesteld, tientallen pagina's dik, met allerlei interessante gegevens. Daarbij kregen we ook nog eens een heerlijke Duitse maaltijd aangeboden.

Perspektief

Al met al was het bijzonder boeiend dit onderzoek te doen en al die aardige en geïnteresseerde mensen tegen te komen. Helaas hebben wij geen verdere sporen van Friedrich Wintker gevonden...De naam Wintker komt wel voor verder naar het oosten bv. in Lippe, maar de aanknopingspunten, die wij hebben zijn schaars.

- I *Johan Friedrich (Freek) Wintker*, geb. Munsterland (D) 1755, overl. Hoogkarspel 15-1-1808, begr. ald. 18-1-1808.
Freek waarschijnlijk niet uit de directe omgeving van Vestrup. Mogelijk komt hij meer uit het zuiden (Osnabrück/Hilter of Münster, Sassenberg, Saerbeck), waar de naam Wintker voorkwam of uit het oosten Schaumburg/Lippe, waar de naam Wintker ook voorkwam, maar daar woonden voornamelijk protestanten. Frederik bleef waarschijnlijk al die jaren als hannekemaaiër naar Holland trekken. Tussen 1785 en 1788 is Frederik met zijn gezin naar Hoogkarspel in Holland getrokken. Frederik was op het eind van zijn leven waarschijnlijk niet onbemiddeld, getuige de "classis van 10 gulden", waarin hij begraven is. Wellicht had Lijsbeth toch nog enig kapitaal meegekregen als erfgename van Wernerhof.
Tr.kerk Vestrup (D) 25-11-1779 *Angela ELisabeth* (Lijsbeth) **Werner**, geb. Vestrup (D) 17-12-1758, op de *Wernerhof*, overl. Nibbixwoud 5-10-1826, vlgs akte abusievelijk 70 jaar, d.v. *Johan Theodor Werner* en *Maria Elisabeth Quatmann*.
Uit dit huwelijk:

1. *Johan Herman* (Jan) **Wijnken**, geb. Vestrup (D) 28-7-1785 (zie IIa).
2. *Marijtte Winkel*, geb. Hoogkarspel 14-4-1788, ged. Westwoud 14-4-1788, k.v. Frederik Winkel en Lijsbeth Warnars, "*meter*" *Marijtte Warnars. Baptizata ex Hoogkarspel*, overl. Hoogkarspel 11-11-1802, begr. Grootebroek.
3. *Dirk Winken*, geb. Hoogkarspel 7-7-1790 (zie IIb).
4. *Joseph(us)* (Joseph) **Winken**, geb. Hoogkarspel 6-4-1793, *arbeider*, ged. Westwoud 6-4-1793, *meter Marijtte Hermens*, overl. Hoogkarspel 19-11-1822, begr. Grootebroek.
5. *Pieter Winker*, geb. Hoogkarspel 1-1-1796, ged. Westwoud 1-1-1796, *doopget. Leentje Hermens*, overl. Hoogkarspel 12-6-1799, begr. Grootebroek.

- IIa *Johan Herman* (Jan) **Wijnken**, geb. Vestrup (D) 28-7-1785, ged. ald. 28-7-1785, "*Joes Hermannus Wynken. Peetoom en- tante: Job. Hermann Werner (een halfbroer van Lijsbeth) en Maria Meermann*, landman, overl. Sijbekarspel 21-9-1836.
Uit de ondertrouwakte: dat er Trouwbelofte is tusschen Jan Wienke, oud 26 Jare, wonende albier, z.b., Meerderjarige Zoon van Frederik Wienke, overleden te Hoogkarspel in 't Jaar 1808 en van Lijsabeth Warnaar, wonende albier. En Pietetje Lortjes, oud 24 Jare, zonder beroep, geboren te Boskoop, wonende te Oosterblokker, meerderjarige dochter van Frans Lortjes en Marijtte Klaverveld, bijde overleden te Boskoop....., Jan heeft verschillende achternamen: Wynken, Wienke en Wenken, Wijker, Winker, Wijnker.
De huwelijksakte (5-5-1811) ondertekent Jan met: Jan Freekz. Wijker. Vlak na het huwelijk koopt Jan Vreeksen Winker het huis waarin hij reeds woont. Hij ondertekent met Wijnker
Tr. Hoogkarspel 5-5-1811 *Petronella* (Pietertje) **Lortjes**, geb. Boskoop 1786, dienstmeid, landbouwster, overl. Sijbekarspel 7-1-1859. dr. van *Frans Lortje* en *Marijtte Jans Klaverveld*.
Uit dit huwelijk geb. te Hoogkarspel met de naam Wijnker:
1. *Marijtte* (Maartje), geb. 6-9-1812, overl. Sijbekarspel 20-4-1842.
Tr. Sijbekarspel 6-5-1841 *Simon Mulder*, geb. Sijbekarspel 28-2-1820, landman, overl. ald. 6-6-1883, z.v. *Maarten Mulder* en *Dieuwertje Buis*. Hertr. *Maria Theresia Stokman*.
 2. *Jan Frederik* (Frederik), geb. 1-10-1814, arbeider, landbouwer, overl. Sijbekarspel 4-1-1878.

3. *Nicolaas* (Klaas), geb. 15-12-1816 (zie IIIa).
4. *Jan*, geb. 21-1-1819, overl. Sijbekarspel 18-10-1831.
5. *Pieter*, geb. 16-1-1821, overl. ald. 19-1-1823.
6. *Lijsbeth*, geb. 8-2-1824, overl. Sijbekarspel 21-1-1916.
Zij hadden een "thuisbaalder" Marijje Mulder geboren 27-8-1869 te Venhuizen. Deze komt 4-12-1876 in het gezin Kaijer en gaat 9-11-1889 naar Hoogwoud.
Tr. Sijbekarspel 22-4-1858 *Jan Kaijer*, geb. Hoogwoud 7-4-1833, overl. Sijbekarspel 4-2-1893, zn. van *Pieter Kaijer* en *Aafje Komen*.

IIb *Dirk Winken*, geb. Hoogkarspel 7-7-1790. Ged. Westwoud 7-7-1790, landman, venter, landbouwer, arbeider, overl. Sijbekarspel 24-11-1871. *Volgens onbevestigde verhalen later burgemeester van Sijbekarspel, Het verhaal gaat dat Dirk Wijnker in zijn jonge jaren opgeroepen is om in het leger van Napoleon tegen Rusland te vechten. Eerst zouden ze te voet naar een garnizoensplaats in Noord Frankrijk zijn gegaan en vandaar naar Rusland. Tijdens die tocht vielen zulke grote aantallen doden dat de lucht belemmaal verpest werd. Dirk kon daar niet tegen, hij deserteerde. Daarmee nam hij een groot risico. Lopend is hij toen de hele weg alleen terug gekomen. Het mag wel een wonder beten dat hij dat heeft overleefd. Bij het laatste obstakel, de Zuiderzee, is hij meegevaaren met een Volendammer vissersboot.*

De zoons van Dirk, met uitzondering van Gerrit, want die kon niet van huis en zijn moeder vandaan, gingen in het maaisizoen uit maaien als seizoenarbeiders. Kennelijk konden zij de oorspronkelijke gang van hun voorvaders als "hannekemaaiers" vanuit Duitsland naar hier niet verloochenen en "ze hadden er slag van".

Tr. (1) Hoogkarspel 9-2-1817 *Aaltje Koog*, geb. Zwaagdijk 9-7-1792, overl. Sijbekarspel 11-4-1858, dr. van *Cornelis Tamisz* (Crelis) **Koog** en *Maria* (Maartje) **Koedoder**.

Tr. (2) Sijbekarspel 16-5-1867 *Maartje Hes*, geb. Sijbekarspel 20-10-1803, overl. De Weere 12-12-1887. dr. van *Frans Hes* en *Antje* (Antje) **Groot**. Eerder getr. met *Jan Boes*.

Uit het eerste huwelijk geboren te Nibbixwoud tenzij anders vermeld (allen met de naam Wijnker) :

1. *Corneli(u)s* (Cor/Cees), geb. Sijbekarspel 9-3-1818 (zie IIIb).
2. *Frederik* (Freek), geb. Sijbekarspel 19-9-1819 (zie IIIc).
3. *Pieter*, geb. Sijbekarspel 8-5-1821, overl. ald. 26-11-1821.
4. *Maartje*, geb. Sijbekarspel 24-11-1822, overl. Sijbekarspel/Nibbixwoud 21-9-1832.

5. *Elisabeth* (Lijsebeth), geb. Sijbekarspel 5-3-1825, overl. Nibbixwoud 12-5-1852.
Tr. Nibbixwoud/Hauwert 26-4-1846 *Jan Koelleman/Koulleman*, geb. Westwoud 18-6-1820, landman, overl. Nibbixwoud 29-5-1905, zn. van *Bernardus* (Barend) **Kouleman** en *Vrouwtje Brander*. Hertr. *Lijsbeth Knol*, hertr. *Grietje Glas*. *Jan Koelleman stamt ook uit een 'hannekemaaiersfamilie'.*
6. *Petrus* (Pieter), geb. 1-12-1826 (zie III d).
7. *Antje*, geb. 1-4-1829, overl. Nibbixwoud/Hauwert 10-2-1871.
Tr. Sijbekarspel 5-5-1850, *Jan Rood*, geb. 6-4-1825, ged. Venhuizen 6-4-1825, broodbakker, begr. Heerhugowaard 18-3-1901, zn. van *Cornelis Jansz. Rood* en *Pietertje Adriaans Rentenier*. Hertr. *Aafje Ruiter*.
8. *Gerrit*, geb. 24-1-1831 (zie III e).
9. *Tames*, geb. 7-9-1832 (zie III f).
10. *Maartje*, geb. 18-5-1834, overl. Sijbekarspel 16-8-1893, begr. De Weere.
Tr. Sijbekarspel 17-2-1859, *Hermanus Aartman*, geb. Medemblik 18-12-1832, broodbakker, overl. Sijbekarspel 23-10-1923. Zn. van *Gerrit Aartman* en *Johanna Dunselman*.

IIIa *Nicolaas* (Klaas) **Wijnker**, geb. Hoogkarspel 15-12-1816, landman, bouwman, overl. Wognum 15-2-1899. *Het gezin Wenker stond bekend als zeer vroom. Het ging regelmatig met paard en wagen ter kerke in Wognum. Dorpelingen die hen voorbij zagen gaan zeiden dan tegen elkaar: "Kijk, daar gaat de heilige wagen". Al hun kinderen worden hardnekkig Wenker genoemd en vaak als Wijnker ingeschreven. Maar deze tak heeft de naam Wenker doorgezet.*

Tr. Sijbekarspel 28-5-1843 *Maartje Buiten*, geb. Grosthuisen 27-1-1821, dienstbode, overl. Wognum (Wijzend) 27-3-1891, dr. van *Cornelis Buiten* en *Grietje Soet(ikker)*.

Uit dit huwelijk allen met de naam Wenker:

1. *Jan*, geb. Sijbekarspel 9-11-1845. *tuinman*,
Tr. Blokker 19-6-1870. *Marijje Sijm*, geb. Blokker 1829, dr. van *Jacob Sijm* en *Aagje Heering*. Hertr. *Jan Ruitenber*.
2. *Cornelis*, geb. Nibbixwoud 8-8-1847, overl. Amsterdam 18-2-1895, begr. ald. 22-2-1895. *Cornelis werd priester gewijd in Haarlem op 15-8-1872. Hij droeg zijn eerste plechtige mis op in de parochiekerk van de H. Hiëronymus te Wognum op 18-8-1872.*

Zijneerwaarde was op verlangen van den zeeerwaarde Heer Bekker door mgr. Casper Joseph Martin Bottemanne in 1885 tot rector benoemd van het gesticht 'Voorzienigheid' te Amsterdam en tevens in 1887 benoemd tot priester-directeur van de congregatie de Arme zusters van het goddelijke Kind door de zeeerwaarde heer Bekker. Hij ligt op RK kerkhof "de Liefde" in Amsterdam begraven. Hij is 23 jaar priester geweest en stierf op de leeftijd van 48 jaren.

3. *Margaretha* (Grietje), geb. Wognum 1-9-1849, overl. West Zwaagdijk 29-1-1936, begr. ald. 1-2-1936.
Tr. (1) Blokker 22-4-1875, *Hendrik* (Hein) **Hoek**, geb. Oosterblokker 19-8-1849. Overl. Wognum 9-2-1885, zn. van *Cornelis Heins* z. **Hoek** en *Marijtte Gerritsd. Appelman*.
Tr. (2) Nibbixwoud 21-11-1889 *Johannes* (Jan) **Ligthart**, geb. Wognum 5-4-1839, overl. ald. 25-1-1921, zn. van *Gerrit Ligthart* en *Maartje Groot*. Hertr. *Grietje Beerse*.
4. *Dirk*, geb. Wognum 14-7-1850 (zie IVa).
5. *Marijtte*, geb. Wognum 3-2-1852, overl. ald. 11-12-1856.
6. *Pieterjtte*, geb. Wognum 23-4-1854, overl. ald. 4-12-1856.
7. *Neeltje*, geb. Wognum 28-10-1855, overl. ald. 31-3-1856.
8. *Pieter*, geb. Wognum 16-2-1857, overl. ald. 8-10-1861.
9. *Laurens*, geb. Wognum 14-11-1858, overl. ald. 5-12-1861.
10. *Petronella* (Pietertje), geb. Wognum 20-1-1862, overl. Amsterdam 7-9-1900, begr. ald. 10-9-1900. *Onder de naam zuster Maria Martina trad zij op 01-02-1883 in bij de congregatie van "de Arme Zusters van het Goddelijke Kind" te Amsterdam. Zij overleed in het "Gesticht de Voorzienigheid" te Amsterdam. Ze is begraven op RK Kerkhof "de Liefde" te Amsterdam.*
11. *Marijtte*, geb. Wognum 4-11-1863, overl. Amsterdam 1953. *Marijtte ging 30-8-1885 naar Amsterdam om bij haar "Heerbroer" Cornelis, die priester was de huishouding te doen. Daar leerde zij Antoon Brugman kennen, waarmee zij later trouwde.*
Tr. Wognum 7-7-1898. *Antonius Mattheus Brugman*, overl. Amsterdam 1921, zn. van *Theodorus Cornelis Christianus Martinus Brugman* en *Maria Elisabeth Teunissen*.

IIIb *Corneli(u)s* (Cor/Cees) **Wijnker**, geb. Sijbekarspel 9-3-1818, landman, bouwman, veehouder, overl. Nibbixwoud/Hauwert 7-2-1856, begr. Nibbixwoud 12-2-1856,
Tr. Nibbixwoud 14-11-1841. *Marijtte Wiering*, geb. Nibbixwoud 12-11-1820, *boerin*, overl. Nibbixwoud 9-7-1874. Dr. van *Tames*

Wiering en *Aaltje Knol*. Hertr. *Dirk Appelman*, hertr. *Cornelis Dol*.
Uit dit huwelijk:

1. *Aaltje*, geb. Midwoud 31-1-1843, overl. Hensbroek 4-10-1909.
Tr. Nibbixwoud 27-4-1865. *Dirk Heilig*, geb. Nibbixwoud 9-5-1843, overl. Hensbroek 7-10-1910, zn. van *Klaas Heilig* en *Marijtte Kamp*.
2. *Dirk*, geb. Midwoud 27-11-1844, overl. Nibbixwoud/Hauwert 3-6-1859.
3. *Elisabeth*, geb. Midwoud 24-2-1846, overl. Nibbixwoud/Hauwert 21-9-1849.
4. *Tames*, geb. Midwoud 28-5-1848, overl. ald. 10-4-1850.
5. *Petrus Paulus*, geb. Midwoud 29-6-1849 (zie IVb).
6. *Thamis*, geb. Midwoud 15-8-1851 (zie IVc).
7. *Cornelis*, geb. Nibbixwoud 9-11-1852.
8. *Elisabeth*, geb. Hauwert 1854, overl. Nibbixwoud 18-10-1857.
9. *Cornelis*, geb. Nibbixwoud 3-5-1854, overl. Wognum 15-10-1928.
Tr. Zwaag 26-4-1880 *Marijtte Besseling*, geb. Zwaag 1858, dr. van *Gerrit Besseling* en *Trijntje Sjerps*.

IIIc *Frederik* (Freek) **Wijnker**, geb. Sijbekarspel 19-9-1819, ged. Hoogkarspel 1-10-1819, overl. Oosterblokker 24-3-1894. *landman, bouman. Kerkmeester in rk. kerk in Oosterblokker.*
Tr. (1) Benningbroek/Westwoud 2-5-1841, *Maartje Koeleman* / (*Marijtte*) **Kouleman**, geb. Westwoud 28-8-1822, overl. Benningbroek 27-9-1861, dr. van *Bernardus* (Barend) **Kouleman** en *Vrouwjtje Brander*.
Tr. (2) Blokker 16-4-1863, *Antje Mulder*, geb. Grootebroek 20-5-1815, overl. Blokker 10-11-1886. Dr. van *Jan Mulder* en *Marijtte Snel*. Hertr. *Jan Vlaar*.
Uit het eerste huwelijk:

1. *Johannes* (Jan), geb. Sijbekarspel 18-11-1842 (zie IVd).
2. *Aaltje*, geb. Sijbekarspel 21-3-1844, overl. Benningbroek/Sijbekarspel 10-3-1855.
3. *Dirk*, geb. Sijbekarspel 26-9-1845, overl. ald. 18-3-1848.
4. *Grietje*, geb. Benningbroek 2-3-1847, overl. 7-5-1894.
Toen Grietje en Tijmen trouwden waren beiden 24 jaar. Op 1 mei 1874 betrokken zij hun boerderij. Tijmen stierf in 1885. De boerderij en het land moest worden verkocht.. Gelukkig voor Grietje kochten de moeder van Tijmen, Antje Besseling en de vader van Grietje, Frederik

Wijnker te Oosterblokker en Teunis Vlaar, een broer van Tijmen samen het land van de hypotheekhouder, zodat Grietje het vruchtgebruik ervan mocht hebben tot haar dood. Het waren blijkbaar welvarende families.

Toen Grietje en Pieter daarna trouwden, was zij 40 en hij 30. Er waren toen al acht kinderen.

Tr. (1) Nibbixwoud 30-4-1871, Tymen **Vlaar**, geb.

Nibbixwoud 4-1-1847, landbouwer, overl. ald. 6-6-1885, zn.

van Simon **Vlaar** en Antje **Beerepoot**.

Tr. (2) Nibbixwoud 5-6-1887, Pieter **Degeling**, geb. 4-3-1857,

zn. van Jacob **Degeling** en Neeltje **Entius**.

5. *Vrouwje*, geb. Sijbekarspel 15-1-1849, overl. ald. 29-3-1849.

6. *Maartje*, geb. Sijbekarspel 29-7-1850, overl. Oosterblokker 13-3-1903.

Tr. ald. 15-5-1878, Pieter **Bakker**, geb. Oosterblokker

11-10-1847, fouragehandelaar, koopman, overl. ald. 2-4-1920,

zn. van Pieter *Klaasz.* **Bakker** en Marijje *Pietersd.* **Paaij**.

7. *Dirk*, geb. Sijbekarspel 7-5-1852, overl. ald. 25-5-1852.

8. *Dirk*, geb. Sijbekarspel 9-9-1854, overl. ald. 16-12-1854.

9. *Aaltje*, geb. Sijbekarspel 5-6-1856, overl. Benningbroek 30-11-1856.

10. *Aaltje*, geb. Sijbekarspel 22-2-1859, overl. Benningbroek 26-4-1859.

11. *Dirk*, geb. Sijbekarspel 13-4-1861, overl. Benningbroek 7-9-1861.

wordt vervolgd

Dit nummer werd mede mogelijk gemaakt door:

- Wil Hermanus
- Sander Wegereef
- Ank Poland
- Bas Lems
- Truus Groenland
- Wijnker